

Mateřská škola
Praha 10
Horolezecká 912
102 00
tel. 274862173,
e-mail: reditelka@mshorolezecka.cz

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání
HROU PO CELÝ ROK

Č.j. B 2/24

Školní vzdělávací program MŠ vychází z analýz MŠ, je zpracován týmem pedagogických pracovníků, byl projednán a inovován na pedagogické radě konané 28.8. 2024

Jeho účinnost je plánovaná na období 3 let s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti.

Obsah

1	Identifikační údaje o škole	3
2	Obecná charakteristika školy	3
3	Charakteristika a cíle vzdělávacího programu	4
4	Podmínky vzdělávání	4
	4.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných	8
	4.2 Děti raného věku a specifika pedagogické činnosti s touto věkovou skupinou	9
5	Organizace vzdělávání	9
	5.1 Charakteristika tříd	9
	5.2 Kritéria pro přijímání dětí do MŠ	10
6	Personální a pedagogické zajištění	10
7	Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí	11
8.	Vzdělávací obsah	12
	8.1 Hlavní cíle vzdělávání a klíčové kompetence	13
	8.2 Formy vzdělávání	13
	8.3 Oblasti vzdělávání	14
	8.4 Tematický blok s tématy	14
9	Cíle vzdělávání a očekávané kompetence v jednotlivých tématech	16
10	Vnitřní a vnější hodnocení a evaluace	33

1 Identifikační údaje o škole

Název:	Mateřská škola Horolezecká
Adresa:	Praha 10 – Hostivař Horolezecká 912, 102 00
Ředitelka školy:	Bc. Gabriela Tvrdková
Zástupkyně:	Bc. Markéta Burianová
Zřizovatel:	MČ Praha 15, Boloňská 478 Praha 10 – Horní Měcholupy
IČO:	62930591
IZO:	107504421
Provoz:	6.30 – 17.00 hodin

2 Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Horolezecká se nachází v lokalitě sídliště Hostivař v Praze 10. Objekt školy je rozčleněn na čtyři pavilony, vzdělávání zde probíhá v šesti třídách (pět celodenních tříd běžného typu, jedna speciální celodenní třída). Provoz školy zajišťuje 13 učitelek, asistentky pedagoga a nepedagogičtí pracovníci.

Mateřská škola byla založena v roce 1976. Komplex byl poprvé rekonstruován v roce 1996, je ve velmi dobrém technickém stavu. V roce 2014 proběhla rekonstrukce dvou tříd a sociálních zařízení růžového pavilonu. Následně roku 2015 byla plně zrekonstruována kuchyň mateřské školy, do níž byly také dodány nové spotřebiče umožňující zdravější způsob zpracování potravin. V roce 2024 proběhla rekonstrukce sociálního zařízení a venkovních prostor fialového pavilonu.

Jednotlivé třídy mají dvě místnosti využívané jako herny, jídelny a ložnice, jednu menší místnost pro tvořivé hry dětí, samostatnou šatnu, sociální zařízení a kabinety. Třídy jsou vybaveny nábytkem, množstvím didaktických hraček, učebními i speciálními pomůckami. Součástí tříd je také bohatě vybavená dětská i učitelská knihovna.

Rozloha a členité prostředí tříd tvoří příznivé podmínky pro hry a činnosti dětí s respektováním jejich individuálních potřeb. Prostory školy umožňují vytváření pracovních center i míst pro odpočinek nebo rušnější pohybové aktivity.

V rámci areálu školy se nachází rozlehlá udržovaná školní zahrada se vzrostlou zelení a účelovým vybavením, která poskytuje velmi dobré podmínky pro pobyt dětí venku. Zahrada prochází postupnou inovací, některé starší herní prvky jsou odstraňovány a instalují se nové. Zahrada je využívána pro pobyt venku a také pro aktivity vycházející z ŠVP.

V rámci naplňování cílů enviromentální výchovy jsou na zahradě umístěny záhony pro pěstování ovoce, zeleniny a květin. Dále se děti starají o ovocné keře a okrasné stromy a udržují zahradu v rámci celoročních aktivit-sběr šišek, hrabání listů, pozorování hmyzu. Pravidelně navštěvujeme místní přírodní biotop (pozorování a krmení vodního ptactva) a ornitologickou stanici

v Hostivaři. Ve třídách také probíhá péče o drobná zvířata. Celoročně třídíme odpad ve spolupráci se školní jídelnou i na třídách.

Pro děti poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu dle příslušných předpisů. Pitný režim je dostatečně zajištěn a zohledněn dle individuálních potřeb dětí, stejně jako odpolední odpočinek. Ve škole jsou velmi dobré světelné a tepelné podmínky.

3 Charakteristika a cíle vzdělávacího programu

Rámcový program je částečně inspirován dokumentem Kurikulum podpory zdraví v mateřské. Dále se vzděláváme a poznatky čerpáme zejména ze studia odborné literatury a seminářů.

Program je zaměřen na dodržování zejména těchto cílů souvisejících:

- s potřebami společnosti, ve které děti žijí
- s dovednostmi pro 21. století – kooperace, týmová práce, zpracování informací, soužití v EU, globální pojetí světa
- s ohrožením dětí sociálně patologickými jevy
- s individuálně různými potřebami a zájmy dětí – genetické dispozice, vývojové odlišnosti, socializační dispozice

Chceme, aby dítě, které odchází z naší MŠ, bylo optimálně rozvinuté na základě svých možností a zájmů, a to po stránce tělesné, psychické, sociální a duchovní, aby později jako dospělý člověk mohlo prožít plnohodnotný a smysluplný život a chovat se podle demokratických zásad soužití ve společnosti.

Náš Rámcový program je určen nejen výchovným pracovníkům, ale i rodičům, dětem a ostatním zaměstnancům MŠ, kteří se na jeho tvorbě průběžně podílejí.

4 Podmínky vzdělávání

Koncepce programu se zaměřuje na výchovné působení, na respektování individualit každého dítěte, na rozvíjení a zdravé prospívání po stránce fyzické, psychické a sociální, v těsné spolupráci rodiny a školy.

Pro naši MŠ je prioritou zajištění těchto zásadních podmínek:

1. Pedagog podporující zdraví

Pedagogové jsou hlavním prvkem mezi dětmi a MŠ. Na jejich profesních a osobních kvalitách závisí úspěšnost vzdělávacích cílů. Proto je nezbytné:

- ujasnit přístup ke zdraví a k životnímu stylu,
- vyhodnotit vztah ke svému vlastnímu zdraví a nalézt vlastní životní styl podporující zdraví,
- uvědomovat si, že zdravým životním stylem a chováním podporujícím zdraví druhých působí jako vzor nejen pro děti, ale i pro rodiče,

2. Rytmický řád života a dne

Dodržujeme rámcová pravidla uspořádání dne, která zabezpečují rytmický řád a umožňují učitelkám uspokojovat individuální potřeby dětí, pružně se rozhodovat, vzájemně se informovanost a komunikovat s rodiči.

Proto je důležité:

- respektovat individuální a postupné přizpůsobování dětí na uspořádání tříd
- vyvážit uspořádání dne a řádu školy, aby uspokojoval individuální potřeby všech zúčastněných
- umožňovat příchod do mateřské školy i odchod z mateřské školy podle potřeb dítěte a podmínek rodičů
- zajistit bezpečnost dětí
- nabízet přiměřené množství zájmových aktivit
- učit rutinním dovednostem, zdvořilostním, společenským a hygienickým návykům
- respektovat biorytmus dětí i kolísání denní křivky výkonu a zachovávat pravidelnost a rytmus aktivit
- dodržovat interval mezi jídly
- zajistit uspokojování fyziologických potřeb dětí
- zajišťovat střídání různých aktivit, náročnějších činností a odpočinku

3. Tělesná pohoda a volný pohyb

Dbáme, aby naše MŠ posilovala organismus dítěte tím, že mu nabídne dostatek volného pohybu a proto je třeba:

- dodržovat optimální denní režim - pravidelné střídání činnosti, odpočinku a spánku
- každý den zařazovat ranní cvičení, dávat dětem dostatek pohybu, především spontánního, zařazovat relaxační cvičení
- rozvíjet u dětí koordinaci hrubé i jemné motoriky
- vytvářet a upevňovat hygienické, kulturní a pracovní návyky, rozvíjet samoobslužné návyky při činnostech.
- otužovat děti vzduchem – dostatečně dlouhý pobyt venku na čerstvém vzduchu a přísun čerstvého vzduchu do tříd – větrání místností.

4. Zdravá výživa

V kuchyni mateřské školy se k úpravě pokrmů používá konvektomat, který umožňuje zdravější úpravu stravy. Podporujeme zdravé stravování:

- strava musí být pestrá, vyvážená a plnohodnotná, odpovídající potřebám vyvíjejícího se dětského organismu
- celý den je zajišťován pitný režim
- po dohodě se školní jídelnou jsou dodržována dietní opatření
- dodržujeme technologii přípravy pokrmů a doporučené intervaly mezi nimi
- spolupracujeme s rodinou při vytváření a upevňování zdravých výživových a stravovacích návyků
- dbáme na osvětu a vzdělávání
- dbáme na dodržování osobní hygieny

- děti motivujeme k ochutnávání, nikdy nenutíme do jídla

5. Spontánní hra

Vytváříme prostor, čas a prostředky pro spontánní hru vycházející z přirozených potřeb a zájmů dítěte:

- Snažíme se, aby děti měly dostatek pomůcek, materiálu k činnostem, dostatek funkčních, podnětných hraček a volný přístup k nim
- navozujeme situace, které rozvinou průběh hry
- používáme různé formy při hře - experimentování, manipulování, pozorování, konstruování, tvoření

6. Podnětné prostředí

Snažíme se v celé mateřské škole vytvářet vstřícné, estetické, podnětné a hygienické prostředí. Využíváme a zdokonalujeme materiálně technické podmínky školy v rámci našich ekonomických podmínek a pečujeme o ně. Cíleně vytváříme podnětné prostředí a vedeme děti k aktivní spolupráci. Snažíme se vtisknout prostředí osobitý charakter.

7. Bezpečné sociální prostředí

Vytváříme bezpečné sociální klima na základě vzájemné důvěry, úcty a empatie.

Snažíme se o rozvoj pozitivní komunikace, udržování spolupráce a otevřenosti mezi všemi zúčastněnými subjekty.

8. Řízení mateřské školy – participální a týmové řízení

Vedení má snahu vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, tolerance, ponechávat učitelkám dostatek pravomoci a respektovat jejich názory. Veškeré povinnosti a úkoly učitelek jsou jasně dány pracovní náplní a pověřenými úkoly. Praktikujeme takový styl řízení, který je založen na participaci a kooperaci všech zúčastněných:

- porozumět svým spolupracovníkům, pochopit jejich motivy i to, že se mohou měnit v průběhu času i v konkrétních podmínkách
- snaha získat a udržet zájem spolupracovníků o myšlenky podpory zdraví
- vést své spolupracovníky k týmové spolupráci

9. Partnerské vztahy s rodiči

Vycházíme z principu spolupráce rodiny a školy. Upřednostňujeme vstřícnou a pozitivní komunikaci, pravidelně informujeme o dění v mateřské škole prostřednictvím elektronické aplikace Twigsee. Pravidelně pořádáme třídní schůzky a konzultační hodiny pro rodiče. V rámci posilování vzájemného vztahu rodiny a školy organizujeme společná setkávání (besídky, oslava Dne rodiny a tradičních svátků, sportovní odpoledne, společné dílny).

10. Spolupráce s dalšími subjekty

- ZŠ Hornoměřolupská – adaptační program Škola nanečisto
- Školská poradenská zařízení - PPP, SPC
- ornitologická stanice

- knihovna
- hasičská stanice
- Toulcův dvůr
- Plavecký bazén UK Hostivař
- DPS Janovská
- ZUŠ Hostivař

11. Začlenění mateřské školy do života obce

Svými aktivitami se snažíme podílet na životě a rozvoji městské části a kvalitou vztahů uvnitř školy i vztahů s rodiči ovlivnit celkové klima obce, v rámci našeho vzdělávacího programu doplňovat její kulturní život. Proto informujeme MČ Praha 15 o akcích školy a aktivně se účastníme kulturního programu v městské části (vánoční a velikonoční vystoupení, spolupráce s DPS Janovská).

12. Personální podmínky – personální a pedagogické zajištění

Klademe důraz na pravidelné sebevzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím kurzů, vzdělávacích programů či samostudia.

V rámci

Přímá práce s dětmi je rozložena do 14 dnů (62 hodin), při střídání ranní a odpolední služby vždy tak, aby byla při všech činnostech v MŠ i mimo zajištěna optimální pedagogická péče.

Všechny učitelky jednájí a chovají se v souladu se společenskými pravidly, metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Dodržují pravidla vzájemného styku mezi učitelkami či zásady spolupráce s rodiči.

Specializované služby, jako je logopedie nebo péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajišťovány ve spolupráci s logopedkou zaměstnanou na částečný úvazek, klinickou logopedkou a pracovníci PPP a SPC.

13. Individuální vzdělávání

Ověření plnění individuálního vzdělávacího plánu proběhne na přelomu měsíců listopadu a prosince, v prvních dvou týdnech v měsíci březnu a na závěr v průběhu posledního měsíce ve školním roce v červnu. Na konkrétním termínu se domluví zákonný zástupce dítěte s třídními učitelkami. Ověření proběhne v rámci výchovně vzdělávací činnosti třídního kolektivu, v němž je dítě k individuálnímu vzdělávání zapsáno. Zákonný zástupce se s dítětem dostaví v předem domluvený čas a datum. Třídní učitelky provedou ověření plnění individuálního vzdělávacího plánu. Nejprve s dítětem individuálně a poté, dle potřeby, také v rámci skupiny, či celého třídního kolektivu. Na základě návštěv budou vyhotovovány hodnotící zprávy, které budou zaslány zákonným zástupcům dítěte.

Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

14. Adaptace

Při adaptačním procesu vnímáme individuální potřeby dětí, a proto je nutná úzká spolupráce s rodinou, aby nebyl adaptační proces příliš úspěšán. Snažíme se vytvořit prostředí, ve kterém se dítě cítí bezpečně a přijaté. Zvládnutí adaptačního procesu slouží jako prevence problémů, které se mohou během vzdělávání objevit. Prvním krokem spolupráce s rodinou je uspořádání schůzky nově přijatých dětí, v případě potřeby kontaktujeme rodiče prostřednictvím aplikace Twigsee. Adaptace dítěte se SVP a raného věku vyžaduje specifické postupy, na kterých se dohodnou rodiče dítěte a třídní učitelky. Adaptace by měla být pozvolná a v ohledu k individuálním potřebám dítěte a celé třídní skupiny. V rámci adaptačního procesu je dítě v mateřské škole bez přítomnosti rodiče, aby nedocházelo k narušování výchovně vzdělávacího procesu.

4.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

- děti se zdravotním postižením
- děti se zdravotním znevýhodněním
- děti se sociálním znevýhodněním
- jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Tyto cíle se přizpůsobují potřebám a možnostem dětí.

Vhodné podmínky zajišťujeme těmito způsoby:

- využitím podpůrného opatření funkce asistenta pedagoga
- kvalifikací pedagogických pracovníků a jejich profesionálními postoji
- vhodným zařazením dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do individuální nebo skupinové integrace
- spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky
- školní logoped / doporučení k návštěvě poradenských zařízení
- prostorovým a materiálním vybavením
- speciálně pedagogickými metodami práce
- možností vlastního tempa práce a výběru činností podle zájmu
- respektováním priority rodiny a individualizací výchovy

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu při osvojování českého jazyka. Zvláštní právní úprava platí v případě, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Možnosti integrace dětí s ŠVP:

Individuální integrace v běžných třídách – na základě rozhodnutí školského poradenského zařízení

Skupinová integrace ve speciální třídě Kuřátko – na základě rozhodnutí školského poradenského zařízení:

- doplňkové výukové programy – Elkonin, Maxík
- skupinová logopedická cvičení
- individuální logopedická terapie se speciálním pedagogem
- podpůrné opatření – asistent pedagoga
- pokud je dítěti doporučena forma vzdělávání prostřednictvím individuálního vzdělávacího plánu, bude tvořen ve spolupráci s rodinou, školou a odborným poradenským zařízením

4.2 Děti raného věku a specifika pedagogické činnosti s touto věkovou skupinou

Do mateřské školy mohou být přijaty děti raného věku (dítě ve věku 2–3 let). Jedná se o děti se specifickými potřebami. Dítě mladší tří let by před vstupem do mateřské školy mělo zvládat základní sebeobsahu (dojít si na WC / případně na nočník, umět se najíst, zvládat základní úkony při převlékání, být schopno reagovat na pokyny dospělé osoby – v rámci možností svého věku)

Děti mladší tří let jsou zařazeny do věkově heterogenních tříd, které se nachází v přízemí mateřské školy.

Speciální vybavení tříd s dětmi mladšími tří let:

- stupínek v koupelně – k umyvadlu
- přebalovací pult
- nočník
- plenky (pokud jsou nutné, dodávají rodiče)

Naplňování specifických potřeb dětí raného věku v rámci výchovně vzdělávacího procesu: potřeba spánku / odpočinku – učitelky se snaží v rámci výchovně vzdělávacího procesu respektovat potřebu dětí mladší tří let na větší míru odpočinku – zajištěním klidového režimu.

5 Organizace vzdělávání

5.1 Charakteristika tříd

Mateřská škola je rozčleněná do šesti smíšených tříd ve věku 3–7 let. Jedna třída je zaměřena na výuku dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, především v oblasti jazyka a řeči. Prostor třídy je využíván pro řízené i neřízené aktivity, stravování, tělovýchovné aktivity a odpočinek.

Každá třída si tvoří svůj TVP, který vychází ze ŠVP. Zároveň si plánují i své vlastní aktivity – výlety, vzdělávací akce a aktivity pro rodiče.

Třída	Děti	Pavilon	Provozní doba
Beruška	3-4,5leté	zelený 1.p	7:00 – 16:00
Žabka	3-5leté	zelený př.	7:00 – 17:00
Kuřátko	4-7leté	modrý	7:00 – 16.00
Rybička	3-4,5leté	žlutý př.	6:30 – 17.00
Motýlek	4,5-7leté	žlutý 1.p	6:30 – 16.00
Ještěrka	4,5-7leté	fialový	7:00 – 16:30

Příchod a odchod dětí vychází z potřeb rodičů a dětí samotných, ale zároveň je rámcově vymezen organizací dne v mateřské škole. Po domluvě ho lze individuálně přizpůsobit momentálním požadavkům rodičů.

Denní řád je určen orientačně, pedagogové reagují na nahodilé situace a zájmy dětí, ale respektují zachování intervalů mezi podávanými jídly.

Vzdělávací nabídka je na každý den připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený v ohledu k individuálním potřebám dětí a režimu dne. Platí to i při pobytu na školní zahradě, kde za příznivého počasí tráví děti maximální možnou dobu. Zde jsou realizovány řízené činnosti jak individuální, tak i skupinové.

Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený s ohledem k individuálním potřebám dětí a režimu dne.

V případě výletů, plánovaných akcí je organizace dne uzpůsobena dle požadovaných potřeb.

5.2 Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnými právními normami a směrnicí ředitelky školy, které nastavují kritéria pro přijímání dětí. Blíže je upřesněno v přijímacím řádu.

6 Personální a pedagogické zajištění

Provoz školy zajišťuje 13 učitelek, asistentky pedagoga a nepedagogičtí pracovníci. V určité části dne se pravidelně překrývají.

Vnitřní uspořádání

Třída	Děti	Pavilon	Učitelky	Provoz tříd	Poznámka
Beruška	3-5leté	B 1 Zelený 1.p.	Kristýna Finková Jarmila Szábová	7.00 – 16.00	Od 6.30 do 7.00 hodin se děti scházejí ve třídě Rybička Od 16.00 do 17.00 hodin budou děti ve třídě Žabička
Žabka	3-5leté	B př. Zelený Přízemí	Renata Stašková Romana Nechvátalová	7.00 – 17.00	Od 6.30 do 7.00 hodin se děti scházejí ve třídě Rybička

Kuřátko	5-7leté	H Modrý Přízemí	Bc. Markéta Burianová Bc. Dominika Kunderátová Lenka Dudková AP	7.00 – 16.00	Od 6.30 do 7.00 hodin se děti scházejí ve třídě Rybička Od 16.00 do 17.00 hodin budou děti ve třídě Žabička
Rybička	3-5leté	A př. Žlutý Přízemí	Mgr. Michaela Radlová Kateřina Brantová	6.30 – 17.00	
Motýl	5-7leté	A 1 Žlutý Přízemí	Bc. Gabriela Tvrdková Bc. Lenka Matušková Iveta Kozlíková	7.00 – 16.00	Od 6.30 do 7.00 hodin se děti scházejí ve třídě Rybička Od 16.00 hodin budou děti v Rybce
Ještěrka	5-7leté	C Fialový Přízemí	Eliška Bláhová Bc. Amálie Mojžíšková	7.00 – 16.30	Od 6.30 do 7.00 hodin se děti scházejí ve třídě Rybička Od 16.30 hodin budou děti v Žabce

7 Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

1. Opatření v průběhu vzdělávací činnosti

Za bezpečnost dětí v mateřské škole odpovídají po celou dobu práce s dětmi pedagogičti pracovníci školy. Od doby převzetí dětí od jejich zástupce nebo jím pověřené osoby až do doby jejich předání zástupci dítěte nebo jím pověřené osobě. Při převzetí a předávání dětí jsou rodiče povinni zkontrolovat minimálně očním kontaktem, že učitelka bere na vědomí příchod či odchod dítěte. Pedagogický pracovník předá dítě pověřené osobě jen na základě písemného pověření zástupcem dítěte. Budova mateřské školy je k zajištění bezpečnosti dětí uzavřena. Rodiče se při příchodu identifikují přes kamerový systém, po ověření učitelkou je rodičům umožněn přístup do budovy školy.

Učitelka sleduje hru dětí a předchází konfliktům. Do MŠ není povoleno nosit nebezpečné předměty nebo hračky. Učitelka od dětí neodchází, případně si zajistí dohled jiné pracovnice MŠ. Užívání nůžek, štětců, tužek či jiných ostrých a špičatých pomůcek, drobných předmětů je povoleno pouze pod náležitým dohledem pedagogického pracovníka či asistenta pedagoga. Při prováděných tělovýchovných aktivitách dbá pedagog ve třídě vždy na zajištění bezpečnosti dětí, upozorňuje na případná nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení, bývá vždy na nejrizikovějším místě, před cvičením vždy zkontroluje tělocvičné náradí při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku, neproděluje zbytečně pobyt připravených dětí v šatně.

2. Opatření při pobytu venku

Mimo areál MŠ vychází s třídní skupinou vždy alespoň dvě učitelky, používají reflexní vesty a bezpečnostní zastavovací terčíky. Pro zvýšení bezpečnosti se děti pohybují ve dvojicích. Děti se průběžně seznamují s pravidly bezpečného chování na ulici a v dopravě (přechody pro chodce).

Pro počty dětí jsou stanovena tato pravidla:

- 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých starších 3 let
- 15 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 děti od 2–3 let
- 12 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 děti se speciálními potřebami nebo 1 dítě se speciálními potřebami a 1 dítě od 2-3 let

Bezpečnost dětí při pobytu venku je v našich podmínkách zajištěna překryváním služeb pedagogů. Při vyšším počtu dětí učitelka konající odpolední službu přebírá děti tak, aby jejich počet nepřesáhl daný počet na pedagoga.

Ředitelka školy určuje při vyšším počtu dětí nebo při specifických činnostech (plavání, sáňkování, nácvik evakuace, výlety, v prostředí náročném na bezpečnost) další zletilou osobu způsobilou k právním úkolům k zajištění bezpečnosti dětí.

Herní prvky a náčiní na školní zahradě mohou být používány pouze za přítomnosti učitelky. Na školní zahradě se děti pohybují pouze v učitelkou vymezeném prostoru.

3. Opatření při úrazu

Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úrazu, v případě potřeby zavolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku školy a zákonné zástupce dítěte.

Každý úraz bude zaznamenán do knihy úrazů. Učitelka vyplní protokol o úrazu, pokud bylo nutné ošetření lékaře a následuje alespoň jednodenní absence ve škole z důvodu úrazu.

O záznamu do knihy úrazů je informován rodič dítěte, které bylo zraněno (záznam si přečte a v knize úrazů podepíše pro potvrzení, že byl o úrazu dítěte informován). Pokud úraz dítěte zapříčinil někdo ze spolužáků je do knihy také zaznamenán a také jeho rodiče se s informacemi o úrazu dítěte seznámí a podepíší se do knihy úrazů

8 Vzdělávací obsah

Vzdělávací program je zpracován v deseti integrovaných blocích, které jsou rámcové, nastiňují cíle a pedagogické záměry, stručnou charakteristiku pestré vzdělávací nabídky a jejich rozpracování je předmětem TVP. Vychází z cílů Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávací činnost je zpracována do krátkodobých plánů – podtémat:

- je založena na metodách přímých zážitků, situačního a názorného učení, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro jejich činnosti.
- Probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe. Naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže.
- Nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

8.1 Hlavní cíle vzdělávání a klíčové kompetence

Školní vzdělávací program je zpracován na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání tak, aby odpovídal základním požadavkům pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku a aby respektoval hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopností učení
- osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získávání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Klíčové kompetence reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorii, vyjádřenou v podobě výstupů, což jsou soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

Proto je snahou, aby klíčové kompetence tvořily neopominutelný základ vzdělávání na všech úrovních a aby k jejich vytváření směřoval a přispíval veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Klíčové kompetence tak získávají ústřední pozici v rámcových vzdělávacích programech.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

ŠVP PV má zakomponovaný povinný obsah pěti integrovaných oblastí, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání a učení. Tyto oblasti sestavujeme tak, aby se vzájemně propojily, a tak vytvořily celek, v němž by dílčí cíle i dosažené kompetence dítěte na sebe navazovaly a doplňovaly se.

8.2 Formy vzdělávání

Uskutečňují se během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytanou.

Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností ve větších skupinách nebo individuálně. Vycházejí z dětské volby, dětské zvědavosti, potřeby objevovat a z individuálních potřeb jednotlivců i celé třídní skupiny.

Mají charakter hry, situačního, názorného a prožitkového učení. Učitelka jde ve všech směrech dětem příkladem, probouzí v dítěti aktivní zájem, chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Ve třídách se pracuje především v menších skupinách a individuálně s jednotlivci. Frontální činnosti je využíváno při řízených činnostech zřídka – její využití učitelky vhodně aplikují v činnostech, které k této formě vedení organizačně disponují (komunitní kruh, pohybová chvílka).

Plánování učitelek na jednotlivých třídách je společnou činností, ve které kooperují. Formy plánování jsou v integrovaných blocích, zpravidla týdenních, nebo na základě projektové metody kdy téma může být obsaženo ve výchovně vzdělávacím procesu dle aktuální potřeby a možností jednotlivé třídy na libovolně dlouhou dobu.

Jednotlivá témata, obsažená v rámci ŠVP nejsou plně závazná pro tvorbu TVP. Učitelky mohou dle svého uvážení a aktuálních potřeb třídní skupiny v rámci TVP zařadit další tematické bloky.

8.3 Oblasti vzdělávání

I. Dítě a jeho tělo

Oblast: Biologická

Záměr vzdělávacího úsilí:

Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat fyzickou a tělesnou zdatnost, dále pohybovou a zdravotní kultivaci. Rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním postojům a návykům.

II. Dítě a jeho psychika

Oblast: Psychologická

Záměr vzdělávacího úsilí:

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city a vůli, stejně tak i jeho sebepojetí, jeho kreativitu a sebevyjádření, schopnost prosadit se v rámci kolektivu a být jeho činnou součástí. Povzbuzovat a podněcovat zájem dětí o poznávání a učení se nových věcí.

III. Dítě a ten druhý

Oblast: Interpersonální

Záměr vzdělávacího úsilí:

Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Chápat svou sociální roli žáka a spolužáka, s vnitřním přijetím pravidel soužití, která jsou k daným sociálním rolím vázána.

IV. Dítě a společnost

Oblast: Sociálně kulturní

Záměr vzdělávacího úsilí:

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

V. Dítě a svět

Oblast: Environmentální

Záměr vzdělávacího úsilí:

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí. Získat základní poznatky o možnostech ochrany životního prostředí.

8.4 Tematický blok s tématy

Tematický blok je sestaven z deseti hlavních témat. Každé téma zahrnuje všech pět vzdělávacích oblastí předškolního vzdělávání.

Název tematického ročního bloku: „HROU PO CELÝ ROK“

Témata:

1. Víťáme vás ve školce
2. Podzim na zahrádce, na poli a v lese
3. Když padá listí
4. Kouzelný čas Vánoc
5. Zima čaruje
6. Jaký je svět kolem nás
7. Jak se budí jaro
8. Voláme sluníčko
9. Žijeme na planetě Zemi
10. Cestujeme po světě

U jednotlivých tematických celků jsou uvedena podtémata, která slouží pedagogům jako nabídka k plánování v rámci TVP. Pedagog je rozpracovává podle podmínek a věku dětí na hry a zájmové či řízené činnosti.

Integrované tematické bloky jsou vzhledem k oblastem RVP PV průřezové. Dítě v jejich průběhu získává potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávají systém hodnot a utvářejí si samostatné postoje. Při každém rozpracování jsou respektovány požadavky na:

Rozvoj osobnosti dítěte

- rozvíjí dítě v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi
- vytváří dostatek podnětů k učení a radosti z něho
- posiluje sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti
- vytváří prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi
- stimuluje rozvoj řeči
- seznamuje děti se vším, co je důležité pro život
- zdůrazňuje význam vlastních aktivit
- je připraven pomoci dětem, pokud to potřebují
- vytváří prostředí pohody a radosti z prožitého dne

Uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v mateřské škole

- usiluje o partnerské vztahy s rodiči
- odpovídá za umožnění přístupu rodičů ke svým dětem ve třídě a za možnost podílet se na činnosti s dětmi
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy a jeho hodnocení
- vede s rodiči průběžný dialog o jejich dětech, informuje je o případných změnách či odchylkách v projevech dítěte (ve všech oblastech)

Provádění hodnocení a využívání zjištěných informací pro další pedagogickou činnost o tom jak se děti cítily

- co se naučily
- co se povedlo, co ne a proč
- vede individuální záznamy o dítěti, do kterých v případě nutnosti kompetentně navrhuje intervenci, která by mohla zlepšit prospívání dítěte v rámci výchovně – vzdělávacího procesu a přispět k osobnostnímu růstu dítěte

Hodnocení a evaluaci výchovně-vzdělávací činnosti provádíme stručně po každém ukončeném podtématu a konkrétněji vždy po probrání daného integrovaného bloku. (vždy po ukončení podtémat a shrnutí celého daného tématu.)

9 Cíle vzdělávání a očekávané kompetence v jednotlivých tématech

Tematický blok: „HROU PO CELÝ ROK“

1. Téma: „VÍTÁME VÁS VE ŠKOLCE“

CÍLE:

1. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
Získání relativní citové samostatnosti.
Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování).
3. Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
4. Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace.
Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních a přijímat jeho základní hodnoty.
5. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.
Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti a proměnách.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (zvládat osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se svlékat, obouvat apod.).
zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
2. Vést rozhovor (naslouchat druhým, počkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se).
Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
3. Navazovat kontakty s dospělým, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
Porozumět projevům vyjadřovaných emocí a nálad.
4. Uplatňovat základní návyky společenského chování (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, ...)
Pochopit, že každý ve společenství má svou roli.
5. Orientovat se bezpečně ve známém prostředí.
Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- **„Ahoj všichni kamarádi“** (vzdělávací nabídka na dva týdny)
Adaptace-vytvoření přátelského a bezpečného klima ve třídě, pocitu sounáležitosti s dětmi. Rozeznat svoji značku. Seznamování se s prostředím třídy – kamarádi – jejich jména, příjmení, jména učitelek – např. formou komunitního kruhu (posílání míče v kruhu – co se nám na kamarádovi líbí, klubíčko – pavučina vztahů). Výzdoba třídy – fotky dětí ve třídě, obrázky. Předměty nacházející se ve třídě. (např.: třídění předmětů podle 1–3 kritérií, vkládání větších předmětů do menších, využívat předměty při pohybu, všimnout si nového a změněného v prostředí třídy, rozlišovat barvy, tvary a vlastnosti předmětů)
Hračky – seznamování se s hračkami, jejich místem ve třídě,
Seznámení s prostředím školky – prohlídka – třídy, kuchyně, šatna, umývárna, zahrada atd., smyslové hry – hmatová - např. „Poznej, kdo jsem“, Hádej, co to je?“ přírodní sluchová – např. „Kdo to mluví, Komunikační kruh: Na co se těším do školky?, Co se mi tady líbí?, S kým si rád hraju?,
Seznámení s personálem – práce jednotlivých zaměstnanců (námětová hra – na kuchaře, učitelku, rodinu atd., výroba školky z víček, kostek – spolupráce). Pracovní činnost – skládání papíru – školka, dům.,
Prázdniny jsou za námi - kde děti trávily léto, s kým, co se nejvíce líbilo – kresba, malba, komunitní kruh – fotografie, suvenýry z dovolené - výstava (předškolní děti), popsat situaci, události a vyjádřit svoje prožitky, všimnout si změněného – chybějícího /co jsem zabalil do kufru.../, pochopit význam piktogramů – s čím jsem se setkal o prázdninách, práce s knihou (atlasy, obrazový materiál, fotografie, ...)
- **„Bezpečná školka – třídní pravidla“**
Rozvoj přátelských vztahů, vzájemná pomoc – seznámení s pravidly třídy (kresba pravidel dětmi, pantomimické ztvárnění konfliktních situací – jak je vyřešit lépe), umožnit dětem pozorování činnosti ostatních a hodnotit je (komunitní kruh), znát význam slov používaných v prostředí mateřské školy v rámci sociálního kontaktu, domluvit se slovy a dodržovat pravidla konverzace, možné využití práce s příslovím: „Více hlav, více rozumu“, „Moudřejší ustoupí“
- **„Co děláme celý den“**
jednotlivé části dne – co děláme ráno/ odpoledne/večer. Průběh dne v MŠ, obrazový materiál skládání obrázků dle posloupnosti, puzzle. Pracovní činnost – hodiny – orientace v čase, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu. Využití pohádek, příběhů, námětová kresba – co děláme nejraději v MŠ, doma s rodiči, řadit obrázky na základě souvislosti a časového sledu, všimnout si rozdílů a pojmenovat je, pochopit některé mimořádné činnosti v rodině a rituály – návštěva lékaře, nemocnice, vyšetření, oslava narozenin, atd..., možné využití práce s příslovím: „Ráno moudřejší večera“
- **Využití:** inspirace pohádkou - Chaloupka na vršku, Honzíkova čítanka, Dědečku vyprávěj, prvky dramatizace
- **Akce:** divadelní představení v MŠ
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** seznámení s interaktivní tabulí-kresba vlastního portrétu nebo kamaráda v režimu kreslení
- **Rozvíjení prvků environmentální výchovy:** seznámení s třídním záhonkem-plení, zalévání
- **Významné dny:** 28.9. Den české státnosti-Svatý Václav

2.Téma: „PODZIM NA ZAHRÁDCE, NA POLI A V LESE“

CÍLE:

1. Uvědomění si vlastního těla.
Rozvoj pohybových schopností, ovládnání pohybového aparátu.
Vytváření zdravých životních návyků.
2. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění).
Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání. Rozvoj paměti a pozornosti.
Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě.
3. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v mateřské škole, v dětské herní skupině).
Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.
4. Seznamování se světem lidí a kultury, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije.
Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
5. Pochopení, že lidská činnost může prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Lokomoční pohybové činnosti.
Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení).
2. Sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky.
Přímé pozorování přírodních jevů, rozhovory o výsledku pozorování.
Činnosti vyvolávající veselí a pohodu a spontánní hra.
3. Kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinkách.
Podpora činností, které vedou k ohleduplnosti, k ochotě rozdělit se a vzájemné pomoci.
4. Tvůrčí dramatické a výtvarné činnosti podněcující tvořivost.
Aktivní vnímání dramatického a literárního umění.
5. Poučení o možných nebezpečných situacích, ochrana před nepříznivými přírodními a povětrnostními jevy.
Pozorování životních podmínek v ekosystémech (les, louka, rybník, ...).

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- „**Znaky podzimu**“ – charakteristické znaky ročního období – práce s obrazovým materiálem, třídění karet dle ročních období, běžné počasí a změny v přírodě, rozcvičky motivované podzimním počasím, podzimní procházky – pozorování proměn přírody dalekohledem, míchání barev – zaznamenat barvy podzimu, společná výroba draka
- „**Podzim na zahradě**“ – plody podzimu – rozvoj smyslů – Hádej co je v košíku (hmat, čich, chuť, zrak), ochutnávka, sušení jablíček, pečení jablečného štrúdlu aj. Malba barvami – míchání barev/otisky, trhání kousků papíru, lepení (hrušky, jablka, švestky), modelování. Písňe (Šel zahradník, Koulelo se, Pod naším okýnkem aj.), námětová hra – na obchod, didaktická hra – na kompot, jablka do košíku atd. Obrazový materiál – různé druhy ovoce/zeleniny – pojmenování, vytleskávání na slabiky, hledání počátečních

písmen, předmatematické představy – porovnání (více/méně/stejně), počítání, třídění aj. Pohádky (O jabluňce), možné využití práce s příslovím: „Jablko nepadá daleko od stromu“

Potraviny – plody podzimu suroviny (co jíme, co je zdravé x nezdravé – námětová hra na kuchaře, domácnost), obohacovat slovní zásobu – antonyma (sladké x slané, atd...), používat základní pojmy označující hmotnost a množství – porovnávat je, přibližovat dětem původ potravin, možné využití práce s příslovím: „Hlad je nejlepší kuchař“

- **„Podzim na poli“** – námětová hra – na trh, na obchod, na zahradníky, výrobky z brambor (bramboráček, zvířátka aj.), otisky brambor, mačkání papíru, stříhání, modelování, trhání kousků papíru aj. Obrazový materiál – co roste na poli, co sklízíme na podzim Dramatizace pohádek (O řepě aj.), básně, písně. Pohybové hry s míčem – házení, chytání, koulení míče (hra Obr a paleček)
- **„Podzim v lese“** – dramatizace pohádek (Hříbek aj.), otisky rukou (např. sova, ježek), správná technika stříhání, námětové kreslení, koláž – lesních zvířata, výroba ježků. Listnaté/jehličnaté stromy. Obrazový materiál – zvířata z lesa – pojmenování, jak vypadá les, co v něm můžeme najít (houby – jedlé/jedovaté). Podzimní radovánky – co děláme na podzim – pouštění draka (výroba draků). Možné využití práce s příslovím: „Kam vítr tam plášt“, hry podporující citlivé jednání a empatii
- **„Halloween /dušičky-**volné téma k výběru
 - na hradě straší – výzdoba třídy, výroba strašidelných masek, vydlabávání dýní, pracovní činnosti (dýně, netopýr, duch aj.), taneční improvizace – koordinace pohybů dle rytmu hudby, námětová hra - na strašidla, výlet na hrad aj.
- **Využití:** dramatizace-pohádka O řepě, smyslové hry – ochutnávky, pečení/sušení ovoce, odšťavňování ovoce
- **Akce MŠ:** drakiáda, bramboriáda, slavnost světýlek, dravci v MŠ, divadelní představení
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** seznámení s interaktivním programem iŠkolička
- **Rozvíjení prvků enviromentální výchovy:** prostříhávání listů jahod na záhonku, sázení podzimních okrasných květin, vycházky k místnímu biotopu s rybníčkem a do lesoparku
- **Významné dny:** 1.10. Mezinárodní den hudby a seniorů, 4.10. Mezinárodní den zvířat, 5.10. Mezinárodní den úsměvu, 20.10. Den stromů

3.Téma: „KDYŽ PADÁ LISTÍ“

CÍLE:

1. Osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě. Vytvářet zdravé životní návyky a postoje.
2. Rozvíjet komunikativní schopnosti verbální i neverbální a kultivovaný projev. Posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, radost, zájem ...). Rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky.
3. Posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému – v dětské herní skupině.

- Rozvíjet kooperativní dovednosti.
4. Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
 5. Osvojit si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem.
2. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech.
Domluvit se slovy i gesty.
Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).
3. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého, soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.).
4. Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.
Osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
5. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka i prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny).

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- **„Co umí vítr a dešť“ Počasí** - námětová hra – předpověď počasí, obrazový materiál – jednotlivé druhy počasí, význam deště, koloběh vody v přírodě, počasí dle ročního období, vlivy počasí na přírodu, využívání větru a deště.
Hra na tělo – dešť, vytleskávání rytmu – kapky deště, dechová cvičení – vítr, dešť, vánek atd. Výtvarné činnosti - rozfoukávání barev – vítr, kuličková technika – dešť, otisky listů – společný podzimní strom, lepení listů – práce s přírodninami, možné využití práce s příslovím: „Kdo seje vítr, sklízí bouři.“
- **„Naše tělo – naše zdraví“ - Moje tělo a zdraví** – seznámení se svým tělem, orgány – k čemu slouží, jak se o tělo staráme (sport, otužování), z čeho se skládá (kosti, svaly, orgány, kůže), pojmenování jednotlivých částí, orientace v tělesném schématu (pohybové hry – My dáme ruku, Hlava – ramena aj.), obrazový materiál – encyklopedie
Zdravá výživa- vitamíny, hygiena, stravování, pyramida zdravého stravování, pojmenování ovoce x zelenina, třídění potravin
- **„Když kamarád stůně“** – námětová hra na lékaře, co děláme, když jsme nemocní, jak to vypadá v ordinaci u lékaře – nástroje, předpis, jak se staráme o nemocného, koláž – zdravé/ zkažené zuby, rozdíl úraz/nemoc
- **„IZS – když potřebuji pomoc“** – hasiči, policie, záchranná služba – popis jednotlivých povolání a jeho význam, vlastnosti v pomáhajících profesích, pomůcky při výkonu povolání, jak je poznáme – uniforma, důležitá telefonní čísla a postup při nahlášení

problému (návěk cvičné evakuace), dopravní prostředky, místo výkonu povolání, zásady rychlé a včasné první pomoci – doma/ve školce.

Pravidla silničního provozu, význam dopravních značek, semaforey, přechody pro chodce, co se děje při nedodržení pravidel provozu

- **Využití:** příběhy-Alenčina a Martínkova čítanka, Mach a Šebestová, Povídaní o pejskovi a kočičce
- **Akce MŠ:** Svatomartinský průvod, podzimní výlety, divadelní představení, návěk cvičné evakuace
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** orientační včela Beebot – stranová orientace a jednoduché programování směru, orientace v jednoduchém labyrintu
- **Rozvíjení prvků enviromentální výchovy:** hrabání listí, sběr šišek, tvoření mandal z přírodnin na zahradě, příprava záhonku za zimu, stavba úkrytů pro hmyz na zimu
- **Významné dny:** 2.11. Památka zesnulých, 11.11. Svatý Martin, 21.11. Světový den pozdravů

4.Téma: „KOUZELNÝ ČAS VÁNOC“

CÍLE:

1. Rozvíjet užívání všech smyslů.
Vytváření zdravých životních návyků a postojů pro zdravý životní styl.
Rozvíjení dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.
2. Rozvoj receptivních jazykových dovedností (vnímání, naslouchání a porozumění).
Rozvoj jazykových produktivních schopností – vyjadřování, mluvní projev.
Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.
Kultivace mravního a estetického vnímání.
3. Vytváření prosociálních, postojů, rozvíjení sociální citlivosti.
Rozvíjení neverbálních komunikativních dovedností.
4. Vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností.
5. Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem a planetou Zemí.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Smyslové a psychomotorické hry.
Manipulační činnosti s předměty a materiálem a jejich praktické využití.
Odpočinkové relaxační činnosti zajišťující pohodovou atmosféru ve třídě.
2. Slovní hádanky, hry se slovy, sluchové a rytmické hry.
Společné rozhovory, vyprávění zážitků a příběhů, samostatný slovní projev na určité téma.
Charakteristické znaky a vlastnosti předmětů a jejich funkce.
Hledání odpovědí na otázky.

3. Přirozené i modelové situace pro vnímání a respektování druhých, podílení se na soužití ve třídě a třídních pravidlech.
Vnímání pocitů druhých – co nelze říci slovy, ohleduplnost k druhému.
4. Rozmanitost kultury v jiných zemích a jejich tradice.
5. Činnosti, které přispívají k ochraně životního prostředí – recyklace odpadu, jak neplýtvat.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- **„Brzy přijde Mikuláš“**
Mikuláš, čert a Anděl – těšení se na Mikulášskou nadílku – výzdoba třídy, převleky dětí, reflexe dětí – jsem spíše anděl/čert, rozvoj fantazijních představ – jak vypadá nebe/peklo, charakteristika anděl/čert/ Mikuláš. Zpěv písní a přednes básní s mikulášskou tematikou, výzdoba třídy – nebe, peklo, výtvarné a pracovní činnosti – výroba čertů, andílků, Mikulášů – různé techniky. Četba pohádek, pohádky na čertech, možné využití práce s příslovím: „Podej čertu prst, chytí celou ruku“
- **„Těšíme se na Ježíška“**
Vánoce a jejich tradice – seznámení s vánočními zvyky, obyčeje, svátky – sv. Barbora, sv. Martin, Mikuláš, pranostiky. Vánoce v hudbě a literatuře – biblický příběh (O Ježíškovi), jak se slavily Vánoce dříve/dnes, výroba betlému, výroba adventního kalendáře, tradice Vánoc v jiných zemích
Vánoce přicházejí – námětová hra na rodinu, komunitní kruh – co si přejeme od Ježíška, námětová kresba – dopis Ježíškovi, výzdoba třídy – estetika prostředí (zdobení vánočního stromečku, sušení pomerančů), výroba přáníček. Vánoční nadílka.
Vánoce doma – dodržování tradic, pečení, výzdoba, zapalování adventního věnce atd., spontánní vyprávění svých zážitků, prožitků, ...
- **Využití:** písně a básně na vánoční besídku, skládání papíru dle návodu, manipulace s drobnými předměty
- **Akce MŠ:** vánoční besídka, divadelní představení, mikulášská nadílka, vánoční dílny
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** Albi-kouzelné čtení, ČT Děčko – interaktivní adventní kalendář – na dotykovém notebooku
- **Rozvíjení prvků environmentální výchovy:** malování, pokusy a hry se sněhem a ledem, hry s přírodninami, co se děje se záhonkem v zimě
- **Významné dny:** 4.12. Svatá Barbora, 13.12. Svatá Lucie

5. Téma: „ZIMA ČARUJE“

CÍLE:

1. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
Ovládnutí pohybového aparátu.

- Uvědomění si vlastního těla.
- Osvojení poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.
Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení.
Rozvoj a kultivace smyslového vnímání, přechod k pojmovému myšlení.
 - Osvojení si dovedností důležitých pro navazování vztahů k druhým.
Opakování pravidel chování ve vztahu k druhému.
 - Seznamování se světem lidí, osvojení poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije.
Přijímat hodnoty a aktivně se přizpůsobovat prostředí.
 - Vytváření povědomí o vývoji a proměnách prostředí.
Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se změnám v prostředí.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jejich částí.
Manipulační činnosti s pomůckami a nástroji.
Zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací a relaxační).
- Prohlížení „čtení“ knížek, seznámení s různými druhy sdělovacích prostředků.
Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen.
Pozorování, určování a pojmenovávání vlastností předmětů.
- Společenské hry.
Aktivní naslouchání druhému.
Činnosti zaměřené na ohleduplnost a ochotu – půjčit si, střídat se, vzájemná pomoc.
- Činnosti zaměřené na poznávání různých společenských rolí (dítě-dospělý, rodič-učitel).
Poslech příběhů, vnímání zvyků a tradic.
- Získávání praktické orientace v obci – důležitá místa.
Důležité aktivity v obci.
Manipulace s různými materiály a surovinami, jejich zkoumání.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- „**Jak se točí rok**“ – charakteristika jednotlivých ročních období, měsíce, dny v týdnu, důležité a významné dny v roce, orientace v čase – včera, dnes, zítra, opakování režimu dne, čas a jeho význam v životě člověka – druhy měření času, vnímání minulost – přítomnost – budoucnost
- „**Zimní čas**“ – znaky zimy, jak se oblékáme, počasí v zimě, co děláme v zimě – obrazový materiál, puzzle). Seznámení se svátkem – Tři králové – průvod v MŠ, pohybové hry na sněhu a se sněhem (bobování, sáňkování, koulování). Ve třídě (Na Mrazíka, Na mráz), Písňe a básně se zimní tematikou (Bude zima, bude mráz, Zima, Potkal mrazík metelici aj.), lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti (pohybové hry, cvičení s náčiním i bez náčiní...), zdravotní cvičení (dechová, protahovací, relaxační, dětská jóga-Pozdrav slunci, 5 Tibetů...)
- „**Zvířátka a ptáci v zimě**“ - jak se staráme o zvířátka a ptáčky v zimě, rozlišování jednotlivých ptáčků (datel, sýkorka, labuť aj.), četba bajek – hledání ponaučení, výroba krmítek – lepení, zpěv písní (Kdo to ťuká na okénko aj.), básní – přednes, výroba ptačí budky – krmení ptáčků dětmi na zahradě. Pohybové hry (velcí a malí ptáci, na jestřába aj.), možné využití práce s příslovím: „Vrána k vráně sedá.“

- **„Zimní sporty“** - pohybové hry se sněhem (bobování, koulování atd.), obrazový materiál – jednotlivé sporty – zimní x letní / venkovní x vnitřní, náčiní k jednotlivým zimním sportům,
Olympijské hry – kruhy, barvy, disciplíny, sportovci, výroba vlajky, olympijských kruhů – barevná víčka – spolupráce, lyžař, brusle, sáňkař. Námětová kresba tuší – oblíbený sport, báseň, píseň, pantomimické ztvárnění – jednotlivých sportů, upozornit děti na funkci rovné a šikmé plochy (sáňkování, „lopaty“)
- **Využití:** encyklopedie, pohádky, bajky
- **Akce MŠ:** třídní olympiády, škola nanečisto, společné bobování, divadelní představení
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** práce s mluvicími kolíčky, činnosti na interaktivní tabuli
- **Rozvíjení prvků environmentální výchovy:** ochrana rostlin, překrytí záhonku, odklizení sněhu, posyp cesty před pavilony – pomoc panu školníkovi, experiment se sněhem – proč ve městech nejíme sníh i když je bílý – rozpustit kouli sněhu ve třídě – pozorování nečistot
- **Významné dny:** 6.1 Tři králové, Masopust

6. Téma: „JAKÝ JE SVĚT KOLEM NÁS“

CÍLE:

1. Rozvoj a užívání všech smyslů.
Osvojení přiměřených praktických dovedností.
Vytváření zdravých životních návyků.
2. Vytváření základů pro práci s informacemi.
Rozvoj tvořivého sebevyjádření.
Rozvíjení schopnosti sebeovládání.
3. Rozvíjení interaktivních a komunikativních verbálních i neverbálních dovedností.
Ochrana osobního soukromí a bezpečí.
4. Rozvoj základních kulturně společenských postojů a schopnosti projevat se autenticky.
Seznamování se světem lidí, kultury a umění.
5. Poznávání jiných kultur.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Smyslové a psychomotorické hry.
Sebeobslužné a jednoduché pracovní činnosti.
Činnosti zaměřené na prevenci nemocí, úrazů a nezdravých návyků.
2. Činnosti přibližující časové pojmy a řád.
Hry pro rozvoj vůle a vytrvalosti.
Činnosti zaměřené na samostatné vystupování a sebehodnocení.
3. Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, respektování druhých.
Cvičení asertivních dovedností, vnímání osobních hranic.
4. Aktivity umožňující dětem podílet se na jejich průběhu a výsledcích, dramatické, hudebně pohybové a tvůrčí činnosti podporující tvořivost a autenticitu.
Setkávání se s lidovými tradicemi.

5. Práce s obrazovým materiálem, encyklopediemi, a jinými médii – ukázky tradic v jiných zemích.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- **„Čím budu“** - komunitní kruh – co dělá moje maminka/ tatínek, pantomima – jednotlivá řemesla, obrazový materiál, maňásci – jednotlivé profese – představení povolání, co potřebují k práci, přiřazování náčiní k povoláním, hádanky. Námětové hry – na lékaře, prodavače, kadeřníka, učitelku aj., zvládat jednoduché pracovní úkony, zapamatovat si jednoduchý pracovní postup – překládání papíru, vytvářet různé prostorové útvary z krabiček, stavění atd., domlouvat se, kooperovat ve skupině, možné využití práce s příslovím: „Dvakrát měř jednou řež.“
- **„Naše smysly“** - kdo je pod maskou, kdo se směje, hra na klauna – „rozesmávaná“, výtvarné činnosti – malba/kresba (klaun), stříhání, trhání kousků (masopustní kůň, škraboška), písně (Já jsem muzikant aj.), pohybové činnosti (nafukovací míčky, padák, overball, kruhy aj.), vnímání hudby, hmatový pytel, modelování, vůně a chutě potravin
- **„Věci kolem nás“ - Předměty denní potřeby** – barva, tvar, velikost, vlastnosti (nádobí, hygienické potřeby, oblečení, obuv), materiály – rozvoj smyslů (hmat, sluch), k čemu slouží, zacházení s materiály, dodržovat hygienická pravidla, třídění předměty podle velikosti, tvaru a množství, třídění odpadů
- **„Masopust / My jsme malý muzikanti“**
seznámení s masopustním obdobím, tradice, zvyky, průběh masopustu (město x vesnice), průvody masek, karneval, možné využití práce s příslovím: „Bez práce nejsou koláče.“
Rytmická a melodická cvičení, poznávání nástrojů, námětová hra na kapelu
- **Využití:** využití overballu, padáku, kruhy, nafukovací míče, maňásků, výtvarné činnosti – malba tuší, inkoustem/zmizík
- **Akce MŠ:** karneval, divadelní představení
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** Albi – Kouzelné čtení, Mluvicí kolíčky, práce s interaktivní tabulí
- **Rozvíjení prvků environmentální výchovy:** udržování školní zahrady, péče o krmítka
- **Významné dny:** 14.2. Svátek zamilovaných

7.Téma: „JAK SE BUDÍ JARO“

CÍLE:

1. Rozvíjet ovládání pohybového aparátu a tělesné funkce.
Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

2. Osvojení si poznatků a dovedností, které předchází čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (výtvarné, hudební, dramatické).
Rozvoj jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vyjadřování, mluvní projev).
Posilování přirozených poznávacích citů.
3. Ochrana soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.
Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy vyjádřit.
4. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Manipulační činnosti s předměty, nástroji a náčiním a praktické používání věcí kolem nás.
Konstruktivní činnosti.
Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla.
2. Poslech pohádek a příběhů, recitace, zpěv, napodobování symbolů a tvarů.
Vokální činnosti a komentování zážitků, vyřizování vzkazů a zpráv.
3. Vyprávění příběhů s etickým obsahem a poučením.
Modelové situace na ochranu soukromí a bezpečí.
4. Receptivní slovesné, výtvarné a dramatické činnosti (verše, písně, příběhy).
Seznamování s řemesly a povoláním, provádění jednoduchých pracovních úkonů.
5. Ekologicky motivované herní aktivity.
Činnosti přispívající k péči o životní prostředí.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- **„Kniha je můj kamarád“** – oblíbená pohádková kniha, četba úryvků z pohádek od dětí, návštěva knihovny, pravidla zacházení s knihou, námětová hra – na spisovatele, vymyšlení pohádkového příběhu dětmi – rozvoj fantazijních představ, spolupráce – sepisování pohádky na arch papíru, četba vymyšleného příběhu, výtvarná činnost – ilustrace k pohádce – výroba knihy, dramatizace pohádkových příběhů – Bouda, budka aj., všimnout si rozdílů mezi poezií a prózou na základě poslechu, rýmovat a rytmitizovat, opakovat si oblíbené básně, využívat slovní hříčky
Tradiční české pohádky – vztahy mezi lidmi (Perníková chaloupka aj.), soustředěný poslech, rozvoj přátelských vztahů, hádání úryvků z pohádek, postav – využití knížek v MŠ, z domova, sledovat a vyprávět pohádku, její děj a pořadí obrázků, poslech veršovaných pohádek a jejich dramatizace, přijmout dramatickou roli a pokusit se vyjádřit (verbálně i neverbálně/, všimnout si charakteristických ilustrací pohádek, zapamatovat si jednoduché básně k textu pohádek /Boudo budko, O třech kůzlátkách...)
- **„Vítáme jaro“**
první květiny (petrklíč, sněženky aj.), rašení poupat, kvetoucí stromy – obrazový materiál – jarní květiny – pojmenování, rozklad na slabiky, malba barvami – kuličková technika – tráva, malba vodovými barvami/olejová technika – jarní květiny, květiny ve váze (sněženky aj.), skládání papíru dle slovní instrukce (tulipán), básně – tematika (květiny), písně (Kopřiva, Travička zelená aj.), možné využití práce s příslovím: „Není na světě bylina, aby k něčemu nebyla.“, jarní činnosti na zahradě
loučení se zimním obdobím – vypouštění Morany, první pozdrav jara – probouzení přírody, pozorování změn v přírodě, počasí, přilet ptactva, barvy jara, básně a písně s jarní tematikou (Na jaře, Probouzení jara, Jaro, léto, podzim, zima atd.). Výroba sluníčko, čmelák z ruliček aj. Pohádka (Včelka Mája). Procházka do okolí – pozorování změn

odehrávajících se na jaře – počasí, tání sněhu, první květiny, pupeny na stromech, možné využití práce s příslovím: „Jedna vlaštovka jaro nedělá.“

- **„Co umí voda“** – skupenství vody, koloběh vody, druhy vody, kde všude je voda na světě, ochrana vody, význam vody v životě člověka a živočichů, život ve vodě, Mezinárodní den vody, nedostatek vody na planetě
Zvířata u vody - živočichové žijící v rybníku, řece – pojmenování, obrazový materiál, Život u vody, vodní živočichové, rostliny, přilet ptáků – poznávání, pozorování, typické znaky, hnízdění, způsob života. Vycházky do okolí – lesopark (přehrada) – pozorování ptactva, krmení ptactva na rybníku. Námětová kresba/malba - rybníky, otisky rukou/prstů – labuť, kačenky aj. Výroba labutí, čápi na komíně, žáby, ryby aj. Četba příběhů o zvířatech žijících ve vodě. Předmatické představy – počítání/porovnávání / třídění – kolik je ryb/žabek v rybníku. Logopedické hry, artikulační cvičení, hádanky, rytmické hry, možné využití práce s příslovím: „Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.“, pokusy a experimenty s neživou přírodou (s přírodninami, vodou)
- **„Třídíme odpad“** – ekologie, možnosti a význam ochrany přírody, jak člověk přírodu ničí/chrání, druhy odpadu – možnosti třídění, barvy kontejnerů, kdo vyváží odpad a co se s ním děje, proces recyklace, spalovna odpadů, sběrný dvůr, procházka po okolí MŠ – hledání kontejnerů
- **„Zvířátka na statku“** - obrazový materiál, encyklopedie – hledání informací o zvířatech v knihách, pojmenování domácích zvířat - druhy, mláďata (přiřazování), užitek – proč je chováme (maso, mléko, vlna atd.), bezpečné chování ve vztahu ke zvířatům – jak se o zvířata staráme, rozlišování zvuků zvířat. Výlet na farmu (Toulcův dvůr, hřebčín aj.), námětové hry na statek, na zvířata s čepičkami, maňásky, pohybové hry (Na kočku a myš). Předmatické představy (počítání 1–10, více/ méně/ stejně), skládání papíru dle slovní instrukce (kočka/pes aj.), modelování, námětová kresba/malba – oblíbené zvíře, zvířata (z písně Když jsem já sloužil). Básně a písně se zvířecí tematikou (Skákal pes, Kotě a sluníčko. Četba pohádek a příběhů ze zvířecího prostředí (Pejsek a Kočička, Dášenska aj.), možné využití práce s příslovím: „Pes, který štěká, nekouše.“
- **Využití:** knihy přinesené z domova, obrazový materiál, herbář, cvičení s různým náčiním (kytičky,), procházky po okolí – pozorování prvních jarních květin a změn v přírodě (dalekohled, lupa), různé výtvarné a pracovní činnosti (zapouštění barev, skládání z papíru, stříhání, barvení vajíček)
- **Akce MŠ:** návštěva knihovny, Velikonoční dílničky, výlety
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** práce s interaktivní tabulí – program jaro, orientační včelka Beebot – pexeso, hledání zvířat ve videích-zdroj <http://www.youtube.com>
- **Rozvíjení prvků enviromentální výchovy:** pokusy s vodou – slaná x sladká, barvení vody a následné obarvení květin, recyklace – výroba ručního papíru, ekologické programy na statku v Toulcově dvoře, krmení žížal ve vermikompostéru
- **Významné dny:** 20.3. Světový den divadla pro děti, 21.3. Mezinárodní den zdravého spánku a poezie, 22.3. Světový den vody

8.Téma: „VOLÁME SLUNÍČKO“

CÍLE:

1. Rozvoj jemné a hrubé motoriky.
Osvojení poznatků o podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody.
2. Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.
Posilování přirozených poznávacích citů.
Rozvoj schopnosti sebeovládání.
3. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými.
Posilování prosociálního chování.
4. Rozvoj společenského estetického vkusu.
Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
5. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.
Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se prostředí a jeho změnám.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti – polohy těla v prostoru.
Činnosti podporující zdravé životní návyky, relaxační a odpočinkové činnosti.
2. Samostatný slovní projev na určité téma, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, přednes a recitace, grafické napodobování čísel a písmen.
Hry podporující tvořivost, fantazii a paměť.
Hry pro rozvíjení vytrvalosti a sebeovládání.
3. Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí a vztahů v něm.
Sdílení a aktivní naslouchání druhému.
Aktivity podporující kamarádství, úcta k ostatním.
4. Aktivity pro rozvoj společenského chování, posilování mravních hodnot.
Výtvarné, hudební aktivity, účast na kulturních akcích, seznámení s tradicemi a zvyky kulturního prostředí ve kterém dítě žije i v jiných zemích.
5. Pozorování blízkého okolí školy.
Aktivity zaměřené na orientaci v obci – důležité instituce, ulice, obchody, ...
Seznámení s různými druhy materiálů v okolí dítěte, jeho využití a význam.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- „**Těšíme se do školy**“ - (mladší děti si z nabídky vyberou činnosti adekvátní k věku) příprava na zápis do ZŠ – rozlišování tvary, barvy, velikosti, třídění předmětů. Jméno a příjmení, věk, adresa, soustředění na úkoly, sebeobsluha, hygienické návyky a stolování, správné držení psacího náčiní, stříhání, poslech a reprodukce příběhů, recitování, zpěv, společenské návyky, základní pohybové dovednosti, předmatematická gramotnost, předčtenářské dovednosti, orientace v prostoru a čase. Návštěva základní školy – seznámení s prostředím. Námětová hra na učitele. Pracovní činnost – výroba tašky do školy aj. Pohybové hry s míčem – házení, chytání, vybíjená aj. Využití básní a písní.
- „**Velikonoce**“ - lidové zvyky a tradice (proč kluci chodí k holkám na koledu, pašijový týden – modré pondělí...), oslavy Velikonoc – rozdíl vesnice x město, symboly velikonoc (beránek, vajíčka, pomlázka, mazanec), přípravy na velikonoce (barvení vajíček, pečení beránka, pletení pomlázky,...), přípravy na Velikonoce – výrobky s velikonoční tematikou (barvení vajíček, sázení osení, velikonoční přání, výroba kuřátek aj.), smyslové hry

(vajíčka v košíku, na ztracené vajíčko, na zamrzlé vajíčko aj.), pohybové hry (na slepou slepičku, na zaječí pelíšky, na hnízda atd.), hry na zahradě – hledání vajíček, četba příběhů a bajek – velikonoční tematika, básně – velikonoční koledy, reflexe – komunitní kruh – jak si děti užily velikonoční pomlázku.

- **„Zvířata volně žijící“** - seznámení se životem zvířat žijících ve volné přírodě, rozlišování v jakém prostředí žijí (les, louka, voda, vzduch, podzemí) – pojmenování, obrazový materiál, encyklopedie, rozlišování hlásek na začátku slov. Seznámení s pohádkou (Ferda Mravenec, Včelí medvídci, Maková panenka,...). Námětová hra na zvířátka (čepičky, maňásci), rozlišování barev (Čáp ztratil čepičku), pohybové hry (Na myšky, Na jelena, Na medvěda aj.), překážková dráha – putování zvířátek), možné využití práce s příslovím: „Nedráždi hada bosou nohou.“
- **„Čarodějnický rej“** - tradice a zvyky, jak se chováme u ohně – pravidla bezpečnosti, přípravy na čarodějnice – masky dětí, jak vypadá čarodějnice – kresba dle fantazie, pohybové hry – tanec s koštětem, jízda na koštěti, židličkovaná,
- **Využití:** encyklopedie, námětové hry, vycházky do okolí, logopedické hry, hádanky, přinést z domova na ukázkou školní tašku a pomůcky do školy
- **Akce MŠ:** oslava čarodějnic na zahradě – s rodiči, výlety (zoo, statek, hřebčín aj.), divadelní představení, vycházky do lesoparku, škola nanečisto
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** natáčení krátkých videí z čarodějnického reje na mobilní telefon – používání tlačítka start/stop, udržet mobilní telefon v rovině, společná prohlídka videí a jejich hodnocení, práce s QR kódem – poslouchání zvuků zvířat
- **Rozvíjení prvků environmentální výchovy:** odklizení pokrývky záhonku, plení, prokypření půdy, hledání živočichů v encyklopediích, kteří nám pomáhají s prokypřením půdy, experiment – z čeho se skládá půda (do sklenice s vodou rozpustit lžici hlíny – které částice se potopí a které plavou), pozorování klíčení semene ve třídě, sadba prvních sazenic, pozorování žížal ve vermikompostéru
- **Významné dny:** 1.4. mezinárodní den ptactva, 2.4. Mezinárodní den dětské knihy, 12.4. Mezinárodní den letectví a kosmonautiky, 22.4. Den země, 29.4. Mezinárodní den tance

9.Téma: „ŽIJEME NA PLANETĚ ZEMI“

CÍLE:

1. Rozvoj užívání všech smyslů.
Vytváření zdravých životních návyků.
2. Zpřesňování smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k pojmovému, rozvoj paměti a pozornosti.
Vytváření základů pro práci s informacemi.
Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat.
3. Rozvoj kooperativních dovedností.
4. Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních.

5. Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Smyslové a psychomotorické hry zaměřené na jednotlivé smysly.
Činnosti zaměřující se na prevenci nezdravých návyků.
2. Pozorování předmětů a určování jejich vlastností a funkcí.
Konkrétní operace s materiálem – třídění, přiřazování, porovnávání.
Činnosti zaměřené na matematické a časové pojmy a jejich symboly.
Situace posilující projevování kladných citů a sebeovládání při prožívání záporných emocí.
3. Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům, ohleduplnosti a respektu k druhému.
4. Aktivity podporující pravidla společenského chování a spolupráce, vnímání mravních hodnot v jednání s lidmi.
5. Kognitivní činnosti, kladení otázek a hledání odpovědí, objevování.
Praktické činnosti – zkoumání a manipulace s materiály a surovinami.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- **Svátek maminek“**

já a moje maminka (jak se chováme k mamince, čím jí uděláme radost -pomáháme mamince), rodina a vztahy v rodině, členové rodiny - puzzle. Výroba dárečků pro maminky (přání atd.), zpěv písní a básní – příprava na besídku. Společenské hry – pexeso aj., komunikační kruh: Čím můžu udělat radost mamince?

Rodina - jména rodičů, sourozenců, vztahy v rodině, povolání rodičů – kde a proč pracují, citové vztahy mezi sourozenci, rodiči (námětová kresba/ malba – moje rodina, já, kamarád v MŠ, koláž – kamarádi v MŠ – technika stříhání, lepení). Možné využití práce s příslovím: „Všude dobře doma nejlépe“, členové rodiny – rodinné vztahy. Zpěv písní a koled s vánoční tematikou, básně, možné využití práce s příslovím: „Lež má krátké nohy“

- **„ČR – náš domov“** - umístění na mapě světa, tvar, hranice, sousedé, povrch (barvy na mapě), vodstvo, zajímavá místa, v čem se lišíme od ostatních – rozeznávání (každý jsme jiný), odlišnosti (svátky, zvyky, jazyk, prostředí). Odlišnosti života v jiných zemích, kde je můj domov (OMJ). Využití fotografií, encyklopedií, obrazového materiálu, možné využití práce s příslovím: „Kolik řečí umíš, tolikrát jsi člověkem.“

Hlavní město Praha - historické památky, architektura, vlajka ČR, hymna, sídlo prezidenta. Obrazový materiál, fotky - co všechno se ve městě nachází. Seznámení s blízkým okolím MŠ (vycházky do okolí). Důležitá a významná místa v našem okolí. Rozdíl město x vesnice.

- **„Vesmír“** – vznik, planety sluneční soustavy, život na jednotlivých planetách, jejich vzhled a typické znaky, život na planetě Zemi - encyklopedie (Vesmír, planety, živá x neživá příroda – rozdíl, vlastnosti písku, kamene, hlíny, voda - pokusy, zeměkoule, povrch Kdo je kosmonaut, raketoplán, vesmírná stanice, cestování do vesmíru.
- **„Život na zahradě, na louce“** - rostliny, jarní práce na zahradě, hmyz – pojmenování, charakteristické znaky, užitek pro člověka/nebezpečí (včela, vosa, klíště, komár aj.). Píseň – Šel zahradník, Na zahrádce pod jabloní atd. Společná práce dětí – jarní strom s květy, louka, možné využití práce s příslovím: „Nedráždi hada bosou nohou.“

- **Využití:** encyklopedie – obrazový materiál, experiment – chov motýlů, hry na rozvoj spolupráce
- **Akce MŠ:** divadelní představení, výlet, oslava dne rodiny
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** práce s interaktivní tabulí – portrét maminky, dotykovým notebookem
- **Rozvíjení prvků enviromentální výchovy:** péče o sazenice – plení, zalévání, hnojení žížalím čajem z vermikompostéru, umístění podpory k rajčatům a hrášku, sklizeň jahod, zalévání stromů a keřů
- **Významné dny:** 3.5. Den slunce, 4.5. Den hasičů, 12.5. Den matek, 15.5. Den rodin, 20.5. Den včel, 31.5. Den otevírání studánek

10. Téma: „CESTUJEME PO SVĚTĚ“

CÍLE:

1. Osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti.
2. Rozvíjení jazykových, receptivních i produktivních dovedností.
Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování.
3. Seznamování s pravidly chování k druhému.
4. Vytváření základů aktivních postojů ke světu.
5. Vytváření povědomí o širším přírodním prostředí, jeho rozmanitosti a proměnách.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE:

1. Činnosti směřující k prevenci úrazu, při setkávání s cizími lidmi a dopravních situacích.
2. Vyprávění příběhů dle fantazie i s pomocí obrazového materiálu, sdělování slyšeného druhým.
Činnosti zaměřené na poznávání vlastností lidí, jejich odlišnosti, identifikace sebe sama a odlišení od ostatních.
3. Komunikační aktivity dítěte mezi vrstevníky i s dospělými.
Sociální a interaktivní hry, hraní rolí.
4. Činnosti na poznání světa lidí, občanského života a světa kultury.
5. Aktivity na posílení významu životního prostředí a jeho ochrany, pozorování proměn přírody.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- **„Dětský den“** – význam tohoto dne, funkce rodiny, potřeba přátelství v životě člověka, rozdíl dítě x dospělý, děti celého světa, rozdílná životní úroveň, příprava na dětský den, oslava dne dětí – zábavné dopoledne na školní zahradě, příprava tabla třídy

Taneční hry – tanec s malým míčkem, kloboukový tanec aj. Pohybové hry s nafukovacími balónky, překážková dráha, overball, šátky, stuhy. Námětová kresba/malba – zážitky z dětského dne.

- **„ZOO a mořský svět“** - hledání informací o exotických zvířatech, jejich život, místo kde žijí, čím se živí, kde je můžeme vidět. Výlet do zoologické zahrady – jak se chováme v zoo (nekrmíme, neplašíme zvířata atd.). Konstruktivní hry - stavba zoologické zahrady – spolupráce dětí. Výroba zvířat (želva, had). Otisky rukou (papoušek, slon aj.), námětová kresba/malba – oblíbené zvíře – společná koláž dětí (zoo), modelování zvířat.
Mořský svět - život pod vodou – encyklopedie, obrazový materiál – co můžeme potkat v moři, zážitky dětí od moře – co můžeme u moře dělat, co tam můžeme vidět (fotografie dětí z dovolených), pláž – písek/oblázky, živá /neživá příroda. Četba pohádky (Hledá se Nemo) – na pokračování. Pohybová hra (Na žraloky, na želvy, na potápěče, rybičky, rybáři atd.). Společná práce – podmořský svět – technika stříhání – různé druhy ryb (žralok, delfin, rybičky, mořský ježek, koník atd.), malba barvami, využití různých materiálů mušle, písek, sůl, krepový papír.
- **„Těšíme se na prázdniny“** - charakteristické znaky léta, počasí, příroda a její změny, čas cestování a výletů, sporty v létě, činnosti o prázdninách. Komunitní kruh plány dětí na prázdniny (co nás čeká – dovolená, výlety s rodiči, tábory aj.). Námětová kresba – kam se chystám na prázdniny. Typy dopravních prostředků, význam základních dopravních značek, zásady přecházení silnice, ochranné pomůcky.
Loučíme se se školkou“ - loučení se se školkou – dokončení společného tablu z fotek dětí, hry na školní zahradě – prolézačky, trampolína, konstruktivní hry v písku, pohybové hry s míčem, chůdy, obruče, švihadla, kresba křídami, shrnutí roku ve školce – Co si pamatují? Co se mi líbilo?
- **Využití:** využití cvičebních pomůcek, hry s vodou, v písku, encyklopedie, skákací hrady, aktivity v lesoparku
- **Akce MŠ:** Den dětí v lesoparku, divadelní představení, výlet, besídka pro rodiče, rozloučení s předškoláky
- **Rozvíjení digitálních kompetencí:** práce s vybranými programy na interaktivní tabuli dle přání dětí
- **Rozvíjení prvků enviromentální výchovy:** sběr plodů na zahradě, plení, zalévání, vypouštění motýlů do přírody, pozorování hmyzího domečku, pozorování hmyzu pod lupou, poslech ptáčího zpěvu, pozorování místního zajíce
- **Významné dny:** 1.6. Mezinárodní den dětí, 8.6. Mezinárodní den oceánu, 16.6. Den otců

10 Vnitřní a vnější hodnocení a evaluace

Přehled obecných pravidel hodnocení a evaluace školy:

- Motivační (na základě autoevaluace získá vedoucí pracovník podporu od ostatních spolupracovníků).
- Přípravná (stanoví se problém, pravidla a metody evaluace a hodnocení určuje se, co se pokládá za úspěch a co ne, odhadují se rizika).
- Realizační (Získávají se data a informace podle podmínek školy, určují se konkrétní postupy, projekt se stále průběžně aktualizuje a reviduje).
- Evaluační (získaná data a informace se vyhodnocují – porovnávají se se stanovenými záměry a cíli, na jejich základě je zpracovaná autoevaluační zpráva).
- Korektivní (sebehodnotící zpráva se promítá do dosavadní činnosti školy, dochází k inovacím, přehodnocením vzdělávacích cílů, obsahu vzdělávání, metod a forem výuky).

K vnitřnímu hodnocení a evaluaci náleží:

- Individuální řízení – každý pracovník definuje osobní cíle, svou odpovědnost a své osobní potřeby. Průběžná i periodická individuální kontrola a evaluace vzdělávacího procesu mu umožňuje korekci, vedoucí k hledání postupného dosahování kvalitnějších výsledků a akcelerování posunů ve vývoji dětí.
- Týmové řízení – vzájemně se kontrolujeme a hodnotíme průběžně a periodicky na pedagogických radách, kde si sdělujeme své zkušenosti jak z praxe, tak z dalšího vzdělávání. Hodnotíme dosažené výsledky, evaluujeme vzdělávací program. Společně konzultujeme možné výchovně – vzdělávací obtíže jednotlivých dětí → se zaměřením na vzájemnou pomoc a odborné rady.
- Vedení školy – zajišťuje, aby stanovených cílů bylo úspěšně a efektivně dosahováno a to prostřednictvím pozorování, kontrol, hospitací, evaluací a hodnocení.

K vnějšímu hodnocení a evaluaci náleží:

- Vnější zprávy – získáváme zprávy a podklady od externích partnerů, rodičů, ale také samotných dětí, absolventů mateřské školy – žáků základní školy, dalších odborníků – zřizovatele, České školní inspekce a dalších kontrolních orgánů.

Pedagogická evaluace

Cílem naší pedagogické evaluace je zkvalitnění vzdělávání školy jako celku a tím i jednotlivých tříd.

Pro tento proces si stanovujeme kritéria hodnocení, která budeme využívat pro evaluaci vnější i vnitřní, která je hlavním těžištěm každodenního procesu vzdělávání dítěte na úrovni třídy a stává se prostředkem zpětné vazby pro optimalizaci procesu vzdělávání, kvality a formy působení pedagoga na dítě.

Pro sledování individuálního vývoje dětí slouží portfolia vedená učitelkami dané třídy. Odborná dokumentace dítěte je založena ve zvláštní složce. Dvakrát ročně provádíme diagnostické

hodnocení dětí prostřednictvím multimediálního programu iSopli. V rámci zjišťování úrovně školní připravenosti ve spolupráci s PPP provádíme orientační testy školní zralosti. Pedagogičtí pracovníci pravidelně provádějí hodnocení vlastní pedagogické činnosti

Metody, techniky, nástroje a časový plán

Vzdělávací proces jako celek – Školní vzdělávací plán

Jak	Jak často	Kdo
Porady, analýza	8 x za rok	Ředitelka, učitelky – písemný záznam

Vzdělávací proces ve třídě – Třídní měsíční a týdenní plán

Jak	Jak často	Kdo
Pozorování, diskuse, rozhovory	1x za týden	Učitelky – písemný záznam

Každodenní pedagogický proces pedagoga ve vlastním vzdělávacím procesu

Jak	Jak často	Kdo
Analýza	1x týdně	Učitelky – dotazník
Hospitace, rozhovory, pozorování	Dle časového rozvrhu hospitací	Ředitelka, zástupkyně – písemný záznam

Vyhodnocování individuálního rozvoje dítěte

Jak	Jak často	Kdo
Pozorování, rozhovory, diskuse, mezi učitelkami na třídě popřípadě s dalšími učitelkami MŠ	2 x v roce (první hodnocení v měsíci říjnu, druhé v květnu)	Učitelky - portfolio a písemný záznam

Vyhodnocování denních činností dítětem

Jak	Jak často	Kdo
Označení smajlíkem v komunitním kruhu	Dle časových možností - individuálně	Dítě

Vnější a vnitřní hodnocení školy

Jak	Jak často	Kdo
Anketa – rodiče Anketa – zaměstnanci školy	1 x za rok	Vyhodnotí pověřená osoba – písemný záznam s grafy

Hodnocení podmínek

Jak	Jak často	Kdo
SWOT analýza	1 x za rok	Učitelky, vyhodnotí pověřená osoba

Podmínky evaluace:

- nastavit pravidla efektivní komunikace mezi pracovníky školy
- společně plánovat, vyvozovat závěry,
- pedagogické rady – 1x za 2 měsíce vždy po poradě vedení řešení provozních záležitostí dle aktuálních potřeb MŠ

Hodnocení ŠVP PV

Kritéria:

- vyhodnocení vzdělávacího obsahu
- zhodnocení podmínek školy pro práci pedagoga
- spolupráce pedagogů
- spolupráce s rodiči
- plánování aktivit
- naplňování individuálních potřeb dětí
- výsledky vzdělávání
- integrace, OŠD

Metody:

- rozhovory se zaměstnanci školy
- porady
- pozorování klimatu školy
- kontrolní činnost
- třídní schůzky, individuální rozhovory s rodiči
- doplňování nápadů do poznámek v ŠVP

Termín:

- průběžně
- konec školního roku – porada

Hodnocení vzdělávacího obsahu:

Kritéria:

- vzdělávací přínos vzhledem k celé skupině
- rovnost přístupu ke vzdělání každému dítěti
- zapojení rodičů do činností školy
- jaké vznikly situace, potíže či úspěchy
- na co se zaměřit pro další období
- jaká je odezva u dětí, co se povedlo, co se nezdařilo a proč

Metody:

- týdenní hodnocení jednotlivých podtémat
- hodnocení celých bloků (10x do roka)

Termín: po ukončení práce s podtématy a bloky

Hodnocení výsledků dětí:

Kritéria: přehled o rozvoji dítěte – samostatné složky pro děti 3 – 6 let a děti s OŠD

Metody:

- sledování a průběžné zaznamenávání vzdělávacích pokroků do osobních portfolií, hodnocení prostřednictvím systému pedagogické diagnostiky iSphi
- pedagogicko-psychologická intervence - písemný návrh podpůrných opatření pro optimální individuální rozvoj a učební pokroky (u dětí se specifickými potřebami – diagnostikovaných od odborníků (PPP, SPC, apod.), ale také vyplývajících z chování a jednání dítěte v rámci výchovně vzdělávacího procesu, diagnostikovaných učitelkami školy)
- pracovní listy – pro všechny děti, zvláštní pro předškoláky
- rozhovory s rodiči, dotazník o způsobu společných akcí rodiče a MŠ
- individuální práce s dětmi

Ostatní:

- fotodokumentace života školy – k dispozici na webových stránkách a prostřednictvím školní aplikace Twigsee zaznamenává pověřená učitelka
- další dění školy zaznamenávají učitelky jednotlivých tříd
- závěrečné hodnocení ŠVP – učitelky v červnu
- vlastní hodnocení a vytyčení osobních pracovních cílů pro následující školní rok
- Výroční zpráva – vedení MŠ v září